

Una trucada per garantir l'èxit de la colonoscòpia

- **Un estudi multicèntric liderat per metges i infermeres del Servei d'Aparell Digestiu de l'Hospital del Mar i investigadors de l'Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques, demostra que una intervenció educativa per telèfon, realitzada per personal d'infermeria permet millorar el grau d'èxit de les colonoscòpies en pacients que anteriorment no havien fet una bona preparació**
- **Actuacions d'aquest tipus permeten estalviar desplaçaments innecessaris dels pacients als centres sanitaris, fet de rellevància en l'actual context epidèmic. A més permet detectar més lesions, gràcies a un nivell de neteja més alt del còlon**
- **L'estudi ha comptat amb la participació d'onze hospitals de l'Estat i ha analitzat dades de 657 pacients. El publica la revista Endoscopy**

Barcelona, 24 de juliol de 2020. – Una simple trucada per repassar les instruccions de la preparació per la colonoscòpia 48 hores abans de la cita, incrementa l'èxit a l'hora de realitzar la prova en un **11,5%**. Ho demostra un estudi multicèntric liderat per metges i infermeres del Servei d'Aparell Digestiu de l'Hospital del Mar i investigadors del Grup de Recerca Clínica i Traslacional en Neoplàsies Colorectals de l'Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques (IMIM). El treball el publica la revista *Endoscopy* i ha analitzat dades de 657 pacients d'onze hospitals de l'Estat. Es tracta del primer estudi multicèntric per analitzar el paper d'una intervenció educativa per millorar la preparació del còlon en persones amb un alt risc de no assolir-la.

Fer una bona preparació per evitar repetir la prova

La colonoscòpia és una prova invasiva de referència per al diagnòstic de diverses patologies, que requereix un procés de preparació i neteja del còlon, bàsic per al seu èxit i més exigent que el que se segueix en algunes intervencions quirúrgiques. Segons dades de la Societat Europea d'Endoscòpia Gastrointestinal ([ESGE](#)), **entre el 20 i el 30% dels pacients no assolixen una bona preparació**, fet que condiona la no validesa de la prova i la necessitat de repetició, impedeix la detecció de lesions així com possibles retards en el diagnòstic.

L'estudi va consistir a seleccionar pacients amb un historial de mala preparació per la colonoscòpia, un grup d'especial risc de nova mala preparació. Se'n va seleccionar 657 que es van dividir en dos grups. Tots van rebre les instruccions habituals per a la preparació, amb una reunió prèvia amb una infermera d'endoscòpia i unes instruccions per escrit. A la vegada, se'ls va recomanar una dieta baixa en fibra set dies abans de la data de la prova i un laxant les hores anteriors. A un dels grups es va afegir una trucada per part d'una infermera entre 24 i 48 hores abans de la colonoscòpia.

La trucada va servir per reforçar les instruccions, tant pel que fa a la dieta, com la correcta presa del laxant i la resolució de dubtes dels pacients. Les infermeres van aconseguir contactar amb el 83% d'ells. En **més de vuit de cada deu casos** (83%), es va aconseguir una bona preparació, mentre que en el grup sense la intervenció educativa, aquest percentatge va baixar al 72%. Això revela que **"quan un malalt fracassa en la preparació per a la colonoscòpia i s'ha de repetir"**, apunta el Dr. Marco Antonio Álvarez, autor principal del treball, metge adjunt del Servei d'Aparell Digestiu de l'Hospital del Mar i investigador de l'IMIM, **"hem d'aconseguir contactar amb ell per telèfon abans de la següent colonoscòpia per repassar les instruccions"**.

La realitat de l'era COVID-19

"Aquest tipus d'intervencions d'educació sanitària a distància ja eren importants en l'època prèvia a l'epidèmia de la COVID-19, però ara, optimitzar la preparació per a la colonoscòpia i evitar així que hi hagi pacients que hagin de venir a l'Hospital a

realitzar-se una prova invasiva i que no se'ls pugui fer perquè la preparació ha estat incorrecta és vital", remarca el Dr. Álvarez. Aquesta intervenció va ser més efectiva en pacients que ja presentaven símptomes, per davant dels que se sotmetien a la prova en el marc de processos de cribratge.

"En un moment, tant en l'actual com en l'era pre-COVID-19, en el qual les unitats d'endoscòpia estan sotmeses a una gran càrrega de treball, mesures que permeten optimitzar la preparació i eviten repetir exploracions són cabdals", explica el Dr. Xavier Bessa, cap del Servei d'Aparell Digestiu i del grup de recerca de l'IMIM. **"Si aconseguim disminuir el nombre d'endoscòpies que s'han de repetir per mala preparació i/o no correcta gestió dels tractaments anticoagulants, i adeqüem els intervals de seguiment de les lesions polipoides del còlon segons les guies actuals, aconseguirem augmentar la capacitat de les unitats d'endoscòpia, fet que ens permetrà destinar més recursos als procediments purament diagnòstics, en els quals les llistes d'espera poden endarrerir el diagnòstic d'una patologia greu".**

L'èxit d'aquesta iniciativa es va traduir en una major detecció de lesions al còlon en el grup d'intervenció, gràcies a una neteja més efectiva. A la vegada, els investigadors destaquen que aquestes lesions, incloent-hi 11 de canceroses, no van ser identificades a la prova prèvia a causa d'una preparació inadequada per part dels pacients. Per últim, aquesta actuació resulta cost-efectiva, apuntant a un estalvi de 224 euros per cada colonoscòpia exitosa.

L'estudi ha comptat amb la col·laboració d'investigadors de l'Hospital Universitario de Canarias, l'Hospital Universitario de Burgos, l'Hospital de Viladecans, l'Hospital Santa Bàrbara de Sòria, l'Hospital Gregorio Marañón de Madrid, l'Hospital del Río Hortega de Valladolid, l'Althaia Xarxa Assistencial de Manresa, el Consorci Sanitari de Terrassa, l'Hospital Germans Trias i Pujol de Badalona, l'Hospital 12 de Octubre de Madrid i la Universitat Oberta de Catalunya.

Article de referència

Alvarez-Gonzalez M A, Pantaleón Sánchez M Á, Bernad Cabredo B et al. [Educational nurse-led telephone intervention shortly before colonoscopy as a salvage strategy after previous bowel preparation failure: a multicenter randomized trial](#). Endoscopy 2020 (efirst). doi:10.1055/a-1178-9844

Més informació

Departament de Comunicació de l'Hospital del Mar. Tel. 932483537.
dcollantes@hospitaldelmar.cat / comunicacio@hospitaldelmar.cat